

„Soča“ izhaja vsak petek in velja za pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.40
Pol leta „ 2.20
Četrt leta „ 1.10

Pri oznanilih in prav tako pri „poslancah“ se plačuje za navadno tiskopisno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostorn.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici, blizu „treh kron“, na starem trgu; in nunski ulici; v Ajdovščini pri trgovcu g. Dolencu

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici v Hilarijansk. tiskarni, naročnina pa opravištvu „Soče“ Via Rabatta (Rabatišče) št. 20.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina sniža, ako se oglase pri uredništvu.

Iz državnega zbora.

Zbornica poslancev je po večdnevni obravnavi sklenila važno postavo, vsled katere bomo imeli v celi državi prek in prek na novo urejeno colnino. Postava se je sprejela z eno samo spremembo, kakor jo je poseben odsek načrtno izročil drž. zboru. Načrt pa je nastal vsled dolgega pogajanja z Ogrsko in po razmerah, katere naše cesarstvo po pogodbah vežejo nasproti drugim zunanjim državam. Naša vlada ni stavila novih tarif, kakor bi jih bila želela za vsak predmet v dobiček deželam, v drž. zboru zastopanim, ampak kakor se je pogodila z ogrsko, in kakor je v tem pogledu sila kazala. Veliko je rečij, na katere nočejo imeti Ogrji više colnine, nego naše dežele, in zopet imamo v tostranskih pokrajinah pridelke in izdelke, na katere bi mi radi kar je mogoče visoko colnino naložili. Gledati je bilo tedaj treba na medsebojno dobičke, in če je naša vlada kod ustregla ogrski, morala se je drugod pa tudi ogrska naši udati. Naša država je pa tudi na daleč raztegnjena in jezd več sosednih držav omejena. Nismo pa do vseh zunanjih sosedov v enako ugodnih razmerah. Tu je bilo zopet treba gledati, da jo prav pogodimo. Ako nas sosedje pritiskajo s colnino od njih uvažanega blaga, je primerno, da jim tudi mi ne prizanašamo, in kjer vemo, da potrebujejo to ali ono robo iz Avstrije, jim ravno te robe ne damo čez mejo, kakor bi oni hoteli, ampak kakor se nam zdi, da jo varčnim in ščipavim sosedom spodobno zasolino tudi od naše strani. Takó tedaj ni lahka reč nove tarife primerno in vsestransko po godu določiti.

Colnina se naklada pogostoma ali v prvi vrsti zaradi drž. dohodkov; kar država dobi od colnine, ji ni treba iskati v direktnih ali indirektnih davkih na znotraj. Poleg tega namena pa hoče država domače posestnike in obrtnike varovati, da se domača obrtništva povzdiguje, in da se v obče domači pridelki in izdelki tudi v domačih deželah porabijo. Ako tujci s tujim blagom preplavijo naše dežele, ne morejo naši poljedelci in obrtniki izhajati, ker jim tujci delajo preveliko konkurenco. Z novo colnino bo pomagano ne samo obrtnikom, ampak zlasti tudi ogrskim poljedelcem.

Obrtništva v Avstriji ni še toliko razvita, da bi mogla po vsem s tujo tekmovali; vsled nove colnine ji ne bo delalo zapreke tuje blago, in obrtnikom se bo splačalo tovarne tu in tam pomučiti, ker se jim dobiček pomnoži.

Ko bi ostala naša vlada samo pri tej postavi, bi delavec ne poboljšal svojega stanja, ker veliki kapitalisti in fabrikanti ne povečajo dnine sami ob sebi, tudi če se jim dobički izdatno množijo. Ali vlada Taaffejeva hoče skrbeti tudi za delavce, ker se ravno zdaj obravnava nov načrt o obrtni postavi. Tudi je Taaffe posebe obelal, da hoče gledati na poboljšanje razmer med delavci in posestniki velikih rudnih jam in velikih tovarn. Ti kapitalisti se vladi ne bodo mogli ustavljati, potem ko je ona njih položje zboljšala z novo colnino.

Postava se je sprejela z veliko večino, ker kaže v obče, ne gledé na posamezne točke, velik napredek v drž. gospodarstvu. Gospodarstvo dobi odslej drugi tok in bo zlasti na znotraj kazalo novo življenje. Tekmovanje bo intenzivnije v notranjih deželah, ker bodo druga pridelke in izdelke prodajale, predno se bodo na izvažanje ozirale. Država bo pa nekaj milijonov dohodkov več imela, in takó ne bo prisiljena direktnega, posebno pa zemljišnega davka povišavati z novimi dokladami. Država je doslej dobivala poprek okoli 25 milijonov gold. na colnini; odslej ji bo dohajalo vsako leto še toliko samo vsled novo urejene colninske postave.

Največ bo znašala colnina na kavo, okoli 5 milijonov gid. več na leto, ker se je zvišala od 24 gid. na 40 gid. (od kvintala.)

Edino, kar ni moglo biti po mislih poslancev „južnih“ dežel, je colnina na žito, in sicer 50 kr. od kvintala pšenice in stročja, 25 kr. pa od kvintala ječmena, ovsa, sirka (turšice) in rži. Načrt colninske postave je sicer izrekal nekaj polajšav južnim deželam

ob slabih letinah; ali poslanci teh dežel so želeli imeti prosto uvožnjo žita. Naposled je obveljal predlog poslanca Hallwicha, ki zahteva prosto uvožnjo žita ob določenih mejah, in sicer čez Ital. mejo in čez morje tudi v grofijo Goriško in Gradiščansko, v Trst in tržaško okolico in v postojnski okraj, kakor tudi iz odločenih luk v Istro, Dalmacijo in Hercegovino.

Ali vlada Taaffejeva je izjavila, da predloge colninske ne more spremeniti, ker se je Ogrski nasproti zavezala, in da torej stavi zaupnico v sprejetev colninske postave.

Ta izjava je huda, ker imajo južni poslanci zaupanje v sedanjo vlado, in ker kljub temu niso mogli z lahko vestjo glasovati za colnino na žito. Stiska južnih poslancev je bila zares velika, ker je znano, da n. pr. Dalmacija, Istra in Goriška (zlasti v naših goratih krajih) morajo tudi o dobrih letinah posebno spomladati do novih pridelkov veliko turšice kupovati. Poslanci teh dežel so tedaj konečno glasovali proti vladnemu predlogu na omejeno stran in sicer z levicariji za Hallwichev predlog. Tem poslancem ni torej želó zameriti, da so se bili izneverili pri eni važni točki sedanji vladi. Tudi z narodno-gospodarskega stališča na veliko ni lahko zagovarjati colnino na žito; naša vlada se je za ta del udala gotovo le ogrskemu pritisku. Z drugi strani pa ta colnina tudi za naše kraje ni toliko huda, kakor bi kdo sodil. Nova colnina znaša na mernik (kaznanik—20 bokalov stare mere) okoli 2 1/2 kr. Če pomislimo, da ravno v južne dežele je vožnja z Ogrske razmeroma visoka, je razumeti, da bodo tuje dežele po morji zaradi nizke colnine še vedno z Ogrsko tekmovali, tedaj bodo tuje dežele colnino plačevale in bodo iste tuje dežele na Ogrsko pritiskale. Po takem se nam na Primorskem ni bati zvišane cene na turšico zaradi uvožne colnine, tudi ko bi vladna tarifa ostala. In vsled tega mi nikakor ne moremo odobravati, da so se bili južni poslanci odcepili od desnice pri glasovanju za Hallwichev predlog. Vlada ni sama te colnine narekala, ampak stavili so jo Ogrji, ki bodo imeli manjše dobičke od južnih dežel, nego sami računijo, in Ogrom bi se morala tudi kaka druga vlada udati. Sicer se je naša vlada odškodovala nasproti Ogrom pa z drugimi tarifi! Torej je morala druga vlada udati se. Mi naše vlade zaradi uvožne colnine na žito ne zagovarjamo, pa je tudi ne moremo grajati; krivični pa so ji tudi južni poslanci, ako jo zapusté, kedar njim ni kaj po godu. Saj colninska postava bo, če vzamemo vse odstavke skupaj, na korist tudi južnim deželam. Potem pa moramo vedno misliti, da je treba za politične interese, za politični sistem, če je naše barve, tu pa tam kaj žrtvovati. Edino z ugodnim političnim sistemom si vsvarimo tudi boljše narodno gospodarstvo po raznih pokrajinah. Nikakor ne smejo omejeni narodno gospodarski dobički narekati obče politike; kaj še li pokrajinsko gospodarski dobički! Pač pa imamo upanje, da z ugodno vladno politiko prestrojimo na boljše vse važne strani narodnega in gospodarstva pojedinih dežel. Saj nam hoče ravno Taaffejeva vlada gospodarski obširen program polagoma vresničiti. Mi bi torej ne mogli hvaliti onih poslancev, ki bi nam politični sistem prevrgli zaradi razmeroma majhnih in omejenih, materijalnih dobičkov.

Konečno so vedeli v tem slučaju tudi južni poslanci, da gosposka zbornica, katere večina je na vladni strani, bo prej ko ne Hallwichev predlog zavrgla; torej so stvar samo zavlekli, vladi neprijetne dneve provzročili in svojim volilecem nikakor ne koristili, desnico s takim postopanjem pa tudi ne povzdignili.

Toliko smo hoteli tudi mi povedati, potem ko smo brali razne zagovore dotičnih poslancev v „L'Echo del Littorale“ in tudi v „Naši Slogi“. Vsak ima svoje misli!

Poročilo šolskega (naučnega) odseka o peticijah za vpeljavo slovenskega učnega jezika.

Visoki zbornici poslancev došlo so v tem zasedanju mnogobrojne peticije ali prošnje, katere težó na to, da se vpelje slovenski kot učni jezik, oziroma, da se slovenskemu jeziku na srednjih šolah in učiteljskih razširi poučno okrožje. Nekoliko teh peticij oddalo se je v predposvetovanje šolskemu odseku, kateri se je o njih korenito posvetoval v dveh sejah, namreč 16. marca in 29. aprila t. l. — Posledek teh posvetovanj izražen je v resolucijah ali sklepkih, ki sta na koncu tega poročila.

Šolskemu odseku izročene peticije za vpeljavo slovenskega učnega jezika razvrste se tako-le: a) Peticije iz Spodnje-Štajerskega za vpeljavo slovenskega učnega jezika za učence slovenske narodnosti na srednjih šolah na Spodnjem Štajerskem. Take peticije poslali so: Trg Mozirje, Rečica, Ponikva, Griže, Artiče, Globoko, Zakot, Kapele, Pleterje, Sela, Sromlje, Stolovnik, Škofja vas Gabrije, Loče, Sv. Kristof, Marija Grac Mihalovec, Mostec, Sv. Peter, Rigonce, Višnja vas, Podsreda, Križe, Sevnica, Zabukovje, Braslovce, Gomilsko, Gotovlje, Grajska vas, Petrovče, okolica Mozirje, Zavec, Bizelj, Celjska okolica, Dol, Sv. Jurij, Sv. Pavel, Sv. Peter, Frankolovo, Lastnič, Svetina, Sv. Martin, Sv. Lovrenc pod Prežinom, Adrijanci, Brebrovnik, Hermanec, Jastrovce, Kog, Sv. Nikolaj, Vitanj, Salovec, Bočna, Gornji grad, Kostričnica, Hlaponci, Sv. Lovrenc v slov. Goricah, Zagorec, Zakušek, Dragovič, Ljubno, Luče. b) Peticije za vpeljavo slovenskega učnega jezika na srednjih šolah in učiteljskih v vseh slovenskih pokrajinah. Take peticije je poslalo: Jednajst mestnih odborikov v Ljubljani (telegrafično), 440 volilcev in meščanov v Ljubljani, občina Vranska, slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani, občina Št. Jurij na Štajerskem. c) Peticije od leta 1882, ki prosijo za izvedenje resolucij leta 1880 po zbornici poslancev sklenenih. Take peticije so poslali: Trg Mozirje in okolica Mozirje, Braslovce, Ljubno, Rečica, Vočna, Cerknica, Luče, Vransko, Žusen, Janži vrh-Arlica in Grajska vas.

Razen teh peticij predložilo se pa je v tekočem letu še jako veliko število družih iz Kranjske, Štajerske in Goriške, katere se pa do sedaj še niso izročile šolskemu odseku. To so namreč peticije, ki prosijo na podlagi državnih temeljnih zakonov za vpeljavo slovensčine v šole in urade, ki tedaj le deloma spadajo v kompetenco šolskega odseka. Te peticije, katerih utegne biti več 100, oddale so se odseku za jezikovne naredbe, da se o njih posvetuje in stavi predloge. Pozneje pa izročile se bodo šolskemu odseku. Da se uže sedaj omenjajo v tem poročilu, je umestno, ker je iz njih jasno razvidno, da je med slovenskim narodom želja tako splošna, da se slovenskemu jeziku razširi delokrog, da je treba to željo resno uvažati in jemati v poštev.

Nasproti tem mnogobrojnim peticijam pa je na drugi strani le šest proti-peticij in sicer: Mestne občine Maribora, mestne občine Ljubljane, Celja, Kočevja, Slovenske Bitrice in Slovenskega Gradca.

Gledé prvih petih peticij treba opomniti, da so iste uže rešene vsled sklepa zbornice poslancev. To so namreč peticije od leta 1880 s prošnjo, zbornica poslancev naj odvrne po budgetnem odseku leta 1880 predlagano resolucijo za vpeljavo slovenskega učnega jezika. Zbornica poslancev sprejela je prvo po budgetnem odseku predlagano resolucijo dne 23. aprila 1880, drugo pa 26. apr. 1880.

Peticija št. 2266 (Slovenjegraška) prosi: „Visoka zbornica poslancev naj krepko nasprotuje poslovenjenju srednjih šol v deželah z mešanim prebivalstvom“. Gledé te prošnje treba opomniti, da gori navedene peticije, kakor tudi po budgetnem odseku predlagane in po zbornici poslancev sprejete resolucije težó le na to, da se dijakom slovenske narodnosti v izvrševanju art. XIX. drž. tem. zakonov od leta 1867 (o splošnih pravicah državljanov) omogoči, uživati kolikor možno pouk v materinskem jeziku. (Dalje prih.)

Tržaška razstava.

(Dalje).

Razstavo pospešujejo raznotere gosposke in mnogotera podvezna društva. Avstrijsko-ogrski Lloyd je dovolil znižanje 50 0/0 svojih tarif za prevažanje rečij, ki se odpošiljajo na trž. razstavo. Trst sam se udeleži razstave od raznih strani in sicer ne samo od velikih podjetij, kakoršna so Lloyd, Stabilimento Tecnico, parni mlini, velika tovarna, ki izdeluje vrve (štrike) in dr., ampak tudi od strani manjših obrtnikov. Videl boš na razstavi lepa dela trž. kamnosekov (štancarjev), dela mizarstva in raznotere mobilje, obleko, izdelke močnih jedij, trž. milo (žaifo), potem pa tudi orodja in priprave, katere izdeluje za ladje in mornarje zlasti c. kr. vojaška marina. Manjši trž. obrtniki so se združili, da imajo skupne prostore na razstavi, v tem ko so dobila večja podjetja vsako za se svoje oddelke.

Na razstavi bodo bolj ali manj bogato zastopane vse dežele našega cesarstva.

Izvrševalni odbor trž. razstavo si je ustanovil glavno agenturo, ki je podrejena 6 odbornikom in ki uraduje v imenu in na račun odborov. Glavna agentura skrbi: a) za prevažanje razstavnih predmetov s kolodvora in iz ladij, ako so predmeti adresirani na izvrševalni odbor; b) da se razstavnih predmeti pravilno obdačijo, oddelke na razstavi in varno razložijo iz zabojev itd.; c) da se predmeti postavijo na pravo mesto, skrbi za nadzorstvo in čiščenje in snajenje med razstavo; d) za varstvo in zastopanje interesov razstavljalcev nasproti ocenjevalni sodnji (jury, reci žurji); e) za kupčijski zastop razstavljalcev in njih interesov, za razprodajo razstavljenih predmetov, za izvrševanje nakupov in potrebna pojasnila, za zavarovanje proti elementarnim nezgodam; f) da se razstavljeni predmeti pošljejo nazaj, ako se niso razprodali.

Generalna agentura si je pridobila ugodne pogoje pri speditorskih (za spedicije) in ima posebno nadzorno pisarno in kupčijski oddelek (sekcijo). Za vse tri oddelke si je ustanovila še posebne pododdelke.

Vsak razstavljalcev ima pravico, obrniti se za svoje potrebe do glavne (generalne) agenture v vseh od a) — f) naštetih pogledih.

Izvrševalni odbor je izdelal poseben pravilnik za ocenjevalno sodnijo (Jury-Reglement). Darila, katera so se določila kot „premijske“ so raznih vrst; največja odlika so častni diplomati; diplomati o zlatih, srebrnih in medenih (bronsa) medaljah z dotičnimi medaljami iz pozlačene, posebnjene in priproste bronse.

V kmetijskem oddelku se bodo delila tudi denarna darila. Poleg tega dobé sodelavci, zemljemerci tovarniški mojstri in rokodelci zaslužne medalje in zaslužne diplome, ako so oni bistveno pripomogli, da so razstavljeni predmeti izvrstni in častno ocenjeni.

Predmeti, ki se imajo z darili oceniti, se razdelé v posebne oddelke. Ocenjevalnih sodnikov (juror) bo 7, izmed katerih bivajo, če je mogoče, 4 v Trstu, 3 pa se imenujejo od drugod, in sicer oni, katere nasvetujejo pododbori.

Začasne razstave bodo posebne ocenjevalne sodnije. Kar se tiče ocenjevalne sodnije, je izročeno delo komisiji iz 5 udov, katere je izvrševalni odbor odločil.

Komisija ocenjevalne sodnije skliče ude te sodnije do 15. avgusta. Začasne razstave pa se skličejo dotični ocenjevalci en dan pred odločeno časno razstavo. Dela ocenjevalne glavne sodnije morajo biti dokončana do 15. sept. t. l.; 18. sept. se zberejo predsedniki vseh sekcij, imenujejo iz svoje srede načelnika, odločijo darila pojedinim sekcijam in jih konečno odločijo pojedinim razstavljalcem.

Pravilniki (reglements) za specialne in začasne razstave so se že izvršili.

Izvrševalni odbor je obči pravilnik za kmetijski oddelek že razposlal.

Razstavljalci naj se pisмено oglašé pri razstavnem odboru vsaj do 13. jun. t. l. in naj povedó razun svojega imena in domovanja število in vrsto (pleme) predmetov, katere nameravajo razstaviti, da se še o pravem času spiše glavni imenik (katalog), ki se priobči pred odpretjem razstave. Poslano sadje, ostrazelišča in rastline se razpostavijo na razstavišči na odgovornost in stroške razstavljalcev do 12. ure en dan pred odpretjem razstave; frišno utrpane cvetice naj se pa izroče vsaj do 8. ure zjutraj onega dne, ko se odpre razstava.

Vsaka rastlina naj ima napis z imenom in vrstom, kjer je rastla, in pa z zaporednimi številkami, kakor in kolikor jih kdo razpostavi. Ta imena naj se tudi skupno komisiji izroče. Razstavljalci cvetic, cvetičnih šopkov, vencev in vrtnih rastlin naj te od časa do časa s frišnimi nadomeščujejo. Darila, katera bo odločevala posebna ocenjevalna sodnija, so častni diplomati, medalje, častne omenitve in denarni darovi.

Izvrševalni odbor je razposlal že tudi poseben pravilnik za živali. Živali se razstavijo v dveh obdobjih (dobah) meseca septembra, kakor se pozneje določi. V prvem obdobju se razstavijo konji in psi v drugem pa goveja živine, ovce, prašiči in druge ži-

vali. Zadnja dva dni vsakega obroka bo semenj in razprodaja razstavljenih živalij. — Razstaviti pa se smejo samo take živali, ki kažejo posebne lastnosti zboljšane plemena, ploda in dobre reje. Posestniki živalij, ki se hočejo udeležiti razstave, naj se oglašé pri izvrš. odboru najpozneje do 1. junija t. l. in naj objavijo v dotični prošnji: število živalij, katero nameravajo razstaviti, potem njih starost, spol in pleme, kakor vrsto, v kateri hočejo tekmovali. Živali za razstavo se izročé en dan pred odpretjem, in pri vrodu na odločene razstavne prostore jih prejme in prejše določen živinski zdravnik. Vzdrževati in rediti živali morajo razstavljalci na svoje stroške. Odbor bo skrbel za pičo po tržni ceni, če bo kdo zahteval.

Vse živali se po svojih vrstah razstavijo v tistem redu, v katerem se sprejmejo. Kdor pride prvi, bo imel živino razstavljeno na prvem mestu dotičnega prostora. Darila, katera odloči posebna ocenjevalna sodnija, so častni diplomati, medalje, častne omenitve in denarni darovi in sicer za konje v zneskih od 200, 100 in 50 gld. in za druge živali v zneskih od 50, 30, 15 in 10 gold.

Prostori za razstavo se marljivo zidajo in devajo tudi pod streho. Te opišemo pa o priliki; drž. zbor je dovolil 100.000 gold. kot posojilo za tržaško razstavo; trgovinski min. bar. Piao je zagotavljal, da se stroški povrnejo, torej tudi teh sto tisoč gld.

Dopisi.

IZ dol. Brd, 10. maja. (Naše prednosti in pa ceste.) Nekdaj bila so naša dol. Brda v vsakem obziru mnogo bolj obiskovana nego dandanes. Prihajali so k nam kupci iz raznih krajev in dežel kupavat vina, sadja in drugih pridelkov, ter so nam tako v kupčiji veliko ovir in težav olajšali. Toda sedaj vkljub vsej marljivosti in dobremu blagu, je kupec pri nas žalibog le redka prikazen, kajti poiskati si ga mora kmet sam, ako hoče krvavo zaslužene pridelke prodati, — seveda — po poti ponujanja vselej na lastno škodo in le v kupčevu korist.

A ne samo kupci, ampak mnogokrat tudi tuja gospoda iz raznih krajev in dežel evropskih zahajali so k nam. Posebno radi obiskavali so bližnje vas Vipolže zaradi velike važnosti in imenitosti tamšnjega starega z bršljanom obraslega grada in dveh orjaških cipres, katerih vsake obseg v deblu 7—8 mtr. meri; na eni celo napravljen je prostoren pod in lepo prirejena miza, krog katere se 10—12 oseb lahko vsede. Že zgodovinpisec Czörnig je v svojem popisovanji mesta Gorice in njene okolice v kratkih in jedrnatih besedah ta kraj kot imeniten in zelo važen izjavil, ter tujcem za izlete posebno toplo priporočal, vsled česar tudi daleč po svetu slovi. Pa zakaj bi tudi ne? Saj menda v goriški okolici ni prijetejšega in primernejšega kraja za take shode nego je ta; kajti obiskovalcu ponuja zraven mnogo stariških rečij lep razgled na krasno v znožji ležečo dolinico, obstoječo iz lepih travnikov in rodovitnega polja, dalje za tem pa lepa furlanska ravnina, z lepimi vasmí in visocimi stolpi, izmed katerih oglejski s svojo mogočnostjo in visokostjo vse druge daleč preseza, naposled zapazi tudi oko — ako je nebo jasno in čisto — tam na obzorji bliščeče se morje Jadransko.

Pa da prejdem k glavni stvari prašam: Kakšno se pa naše ceste? Je-li morem tudi o njih tako pohvalno govoriti? Nikakor ne, ker žalibog, zaradi večletnega zanemarjenja postale so uže take, da niso vredne več k cestam prištevane biti; zategadelj vsak se jih, kolikor more, ogiba, ter druge boljše za svoje namene izvoli, kar že mnogo let živo občutimo. Toraj očitno je, zakaj nas kupec, kakor tudi gospoda vedno manj obiskuje. Ali nam ni takó pot zaprta do materijalnega in tudi dušnega blagostanja? Ako pomislimo, s kolikimi ovirami in nevarnostmi so naše ceste zvezane, posebno prevalska, katera za vsakim dežjem je tako prepluta, da človek, posebno tujec, ki poti dobro ne pozna, velikokrat v nevarnost postavi sebe, voz in živino, se ne moremo zadosti prečuditi, zakaj se za to toliko važno cesto tako malo skrbi. Saj vendar že mnogo let cestni davek s pravičnim namenom plačujemo, da se tudi za nas v tem obziru kdaj storí. Ko bi hotel vse ovire in zapreke navesti, ki se nam pri vožnji vina, sadja, sena itd. mnogokrat ne brez nesreče pripetijo, napolnil bi gotovo več predalov s takim naštevanjem; rečem pa to, da je za in sramota se človeka polasti, kadar se mora po tej cesti voziti.

Pač čas bi uže bil, da bi se sl. cestni odbori vendar enkrat prepričali, da je le cesta od Moše do St. Martina očito v gospodarstvenem kakor tudi v stratežičnem obziru velike važnosti, ter naj bi pravične želje in nujne prošnje tukajšnjega ljudstva v resen pretres vzeti blagovolili.

Da bodo čast. čitateljem žalostne razmere dol. Bricev bolj znane, naj navedem še ta-le slučaj. Kakor znano, pred dvema letoma bila je cesta od Moše do Medane med skladovne uvrščena in potrjena, (kar

bi se gledé na občni blagor ne smelo nikdar zgoditi); tedaj predsednik cest. odbora goriškega g. Andrej Kocjančič pričel je takoj svoje delovanje. Zakaj pa cest. odbor korminski in njemu na čelu predsednik g. grof La-Tour se ni isto tako potrudil, ko se je vendar zanj toliko potegoval? Mari misli gsp. predsednik, da mu jo bodo res občinarji v dobrem stanu izročili, kakor se je sam izrazil in celo zahteval? Ako misli s tacimi in enacimi ugovori svoje delovanje še na dalje odlagati, pokaže se s tem v spolnjevanji svojih dolžnostih malomarnega; naj bi raji svoje predsedništvo koj prepustil komu bolj unetemu in sposobnejšemu za tak posel, kateremu so naše in sploh našega ljudstva težnje bolj znane.

Naposled vsem tistim pa, ki imajo v tej zadevi kaj opraviti in ki so postavljeni za vzdrževanje in o-skrbovanje javnih cest, bilo bi pač svetovati v prihodnje bolj previdnim in nepristranskim biti. Dovoljujejo in napravljajo naj se ceste tam, kjer se po dobrem in natančnem prepričanji za potrebne in koristne spoznajo, ter naj se vselej ozir jemlje na blagor občni in glas večine ljudstva. J. K.

Politični pregled.

V Pešti so se skupna, naša in ogrska ministerstva posvetovala pod predsedništvom cesarjevim zastran Bosne in Hercegovine. Szlavy ne prevzame več ministerstva, kakor se je želelo. Pravega naslednika mu še zdaj ne vedó. Naš in ogrski deželno-brambeni minister sta se v Pešti razgovarjala, kakó naj se podpirajo v-dove in sirote pri vstanku na jugu padlih naših vojakov.

Drž. zbor je po sprejeti colninski postavi kot tak počival do danes, 19. t. m., da so se dotični poslanci udeležili dopolnilne volitve v velikem posestvu češkem; volitve se je udeležilo 166 konservativcev, ki so jednoglasno izvolili barona Nadherny-ja (Nadherna); liberalni velikoposestniki so se volitve vzdržali in s tem pričeli pasivno politiko. Pokazali so, da jim ni mar sporazumljenje, da hočejo tudi odslej s Herb-stovci hoditi.

Naj dodamo, da je tirolski poslanec, konservativec pl. Zallinger s tovariši fin. ministra prašal, ali je vlada voljna delati na to, da bodo hranilnice (šparkase), ustrezajoč svojemu obče koristnemu namenu, proti manjšim obrestim dalje posojila na zemljiščna posestva. To inter-pelacijo je podpisalo 28 poslancev, med njimi tudi slov. poslanci: Klun, dr. Tonkli in dr. Vošnjak.

V Bosni in Hercegovini začnejo 24. maja prvo novačenje (rekrutiranje). Nadejati se je, da se bo mirno vršilo, drugače bi imela država zopet spletke. V južnih občinah dalmatinskih se je pričelo novačenje za dež. brambo že 12. t. m. Ni slišati, da bi se bili ustavljali.

Slovanom v Šleziji se godi prav trdo; za nje ne velja čl. XIX osnovnega zakona pri sod-nijah. Enako huda je v šoli. Poljaki in Čehi hočejo vlado tudi na to stran prijati. Neue fr. Presse se perfidno izgovarja, češ, da v Šleziji morajo ostati razmere po starem, zaradi inter-nacionalnih obzirov, t. j. zaradi pruskega pri-jateljstva. Koliko bi pruski listi v Avstriji še zahtevali, da žrtujemo Prusiji na dobiček? Ali ni tu očitno, da avstrijski Prusi hočejo Šlezijo za Nemčijo pripraviti, da bi se Prusi z germa-nizovanjem ne trudili? Po načelu prusaških li-stov bi morali tudi primorski Slovenci in Hrvati ostati v dosedanjih razmerah, ker smo v pri-jaznosti z Italijo!

Na Ogrskem so se začeli tudi gibati tu pa tam proti judom; Ogri so že takó v judovskih rokah. V drž. zboru na Dunaji je Schönerer izročil drž. zboru več peticij, ki so proti naseljevanju judov, ki bi prišli čez rusko mejo v Avstrijo. Judovski listi se temu posmehujejo; ali nejevolja je tudi v Avstriji vedno večja proti judom.

Na Dunaji so začeli Čehi zaresno zahte-vati ljudske šole s češkim jezikom. Pred dnevi je bil sklican zbor za resolucijo v takem zmi-slu; ali podkupljeni kričaći so bili vzrok, da je komisar zbor razpusil. 21. t. m. bo pa zo-pet zbor.

Rumunci se vedno še upirajo pogajanju, kakor ga hočejo druge vlade po Barrére-jevem predlogu; zdaj zboruje komisija v Galacu.

Po treh tednih je pravda proti zatožencem zaradi ringtheaterskega požara 8. dec. na Dunaji končana. Blizu 300 prič in strokovnjaških mož je bilo zaslišanih. Očitno se je pokazalo: 1) da za gledišča ni bilo postav in naredeb, ki bi zagotavljale po človeški možnosti in vednosti potrebno varnost človeškemu življenju; 2) da policija ni tako organizirana, kakor je v obče potreba; 3) da dunajska gasilna straža je sicer imenitna, ali na mnogo strani brez zasluženja, 4) da birokratizem v obče ne deluje uspešno in srečno, ker je dresiran preveč mehanično in prenostransko; in 5) da spolnjevanje dolžnosti se kaže premalomarno in vest premalo občutljiva. Krivi spoznani so direktor F. Jauner, Jos. Nitsche in F. Geringer, 1. na 4 mesece proste ječe, 2. na 8 mesecev poostrene ječe in 3. na 4 mesece ječe z 1dnevni postom vsakega meseca. Vsi drugi so oproščeni. Tako je posvetna postava zadostila pravici, in ta pravda bo imela dobre nasledke za prenarredbe in za strože postopanje proti uradnikom in služabnikom.

V Srbiji se nezdrave razmere večajo. V Belgradu so v gledišči škandalozno se obnašali in razsajali ob igri „Rabagaz“, ko je neki bila krajca navzoča.

Varšavo bodo Rusi močno utrdili; od 10 odločenih mil. rubljev hočejo 6 že letos porabiti.

Nemški drž. zbor se je 17. t. m. odločil na nedoločen čas. Predloga o monopolu tobaka se je izročila posebni komisiji; ta pa je neugodno sestavljena za monopol in je začela odstavke že zametati.

V Berlinu je pogorela ravno pred odprtjem velika in krasna higijenska razstava. Avstrija bo vsled tega pogorišča trpela okoli 100.000 gld., ne gledé nato, da so bile nekatere njene naprave posebne znanostne cene.

Na Francoskem hočejo postaviti o ločitvi zakonskih ljudij.

V Egiptu je bilo prišlo skoro do revolucije; ministri so se bili sprli proti Khedivu. Zdaj pa je zopet mir, morda zato, ker so v porazumu z drugimi državami odposlali Angleži in Francozi vojne ladije pred Aleksandrijo.

Za Irsko napravljajo Angleži ostre postave vsled zadnjih omenjenih umorov. Morilcev niso še zasledili. Nevarnost se na Irskem ni zmanjšala; Parnellu so dali policijsko stražo v brambo. Gladstone je še na krmilu; hujše bo, če ga dogodki zmajajo.

Domače stvari.

Bralno in podporno društvo v Gorici je imelo v nedeljo izreden občni zbor, katerega se je udeležilo obilo udov. Sklenilo se je, da društvo prevzame druge večje sobane od goriške čitalnice na Travniku, in da se pravila v mnogih odstavkih spremené. Obširne poročilo prih.

Viljem pl. Ritter in And. pl. Pavletig sta od trgovskega ministra za leto 1882 potrjena, prvi kot predsednik, drugi kot podpredsednik kupčijske in trgovinske zbornice goriške.

V drugem razredu sta bila pri dopolnilnih mestnih volitvah v Gorici izvoljena g. dr. Jan. Vincic in g. Jan. Paternolli. Za I. razred ste razglasili obe stranki po 4 kandidate.

V I. razredu so danes voljeni: Dr. Batiggi, dr. Gentilli, Lenassi in Karl Ritter. Propadli so Ersettig in dr. pl. Doljac; vseh 3 razredih so drugače zmagali oni, katere je razglasil „mestni volilni odbor.“ „Liberalci“ imajo menda nekaj povoda veseliti se svoje zmage. Sicer pa so bile volitve brez bojev.

Duhovske spremembe. Č. g. Marko Vales, vikar v Oseku, je šel začasno v pokoj. Č. g. Ivan Kola v čič, župnik v Prvačini, pride za župnika v Solkan.

Cesar in cesarica bivata zopet na Dunaji v Schönbrunn-u, ostaneta tu čez sv. rešne Telo, odideta sredi junija v Ischl od koder pojdetata ob svojem času v Trst k odprtju razstave, in bosta bivala v Mi-

ramaru. Cesar in cesarjevič Rudolf bosta praznovala svoje godove v Ischlu. Cesarjevič Rudolf pride s cesarjevičino sredi julija v Ischl. Konec junija pride neki tudi kralj Milan v Ischl našega cesarja obiskat, menda za več časa.

Solčni mrak 17. t. m. zjutraj se je z okajeno šipo jasno, lepo videl; ljudstvo ga ni opazovalo, pa tudi ne zapazilo, ker je solnce o tem času samo nekoliko bolj blede sijalo. V Afriki, gornjem Egiptu, Arabiji in srednji Aziji je bil mrak popoln.

G. Josip Devetak, župan tominski in dež. poslanec goriški, dobil je zlati križec za zasluge s krono. Tominci najbolje vedó, da ima g. odlikovanec zares zasluge za njih ceste, pa tudi za novo zidano solo tominsko.

G. dr. Pitamic pride kot odvetnik v Postojno in ne v Radovljico, kakor se je poročalo. V Postojni pogrešajo že davno narodnega odvetnika.

† **G. Jernej Brence**, duhoven v Dutovljah in ljudski učitelj, odlikovan z zlatim križcem za zasluge s krono, je umrl po hudi bolezni 14. t. m. Rodil se je rajni 11. avg. 1820 na Dovjem na Gorenjskem. Bil je vedno zvest in vnet sin svojemu narodu. Naj v miru počiva!

Z Dunaja se „Slov. Narodu“ piše 12. maja: „Iz zanesljivega vira sem zvedel, da odsihmal v slovenskih krajih noben sodnjisk uradnik službe ne dobi, kateri ni slovenščine popolnem zmožen; zdaj ste v Šmarji in Šent Lenartu v slovenskih gorica na Štajerskem razpisani službi okrajnih sodnikov, jedna teh je uže jedenkrat bila razpisana, ker se pa skoro noben uradnik, ki bi bil slovenskega jezika popolnem zmožen, ni oglasil, se je ta služba razpisala še jedenkrat. Povabijo se torej slovenskega jezika zmožni uradniki ne samo s Štajerskega, temveč tudi iz drugih krajev, posebno pa s Kranjskega, da kompetirajo za te dve službi.“

Slavnost o Binkoštih v Zagrebu bo neki velika. Udeležiti se je kakih 60 društev; pri koncertu bo pelo nad 500 pevcev. Udeležijo se slavnosti tudi Slovenci, n. pr. iz Ljubljane.

Za skupno razstavo mlečnih izdelkov, masla in sira, je mogoče oglasiti se v Trstu še do 31. maja; obrok se je podaljal.

Senoženska občina je tudi poslala drž. zboru prošnjo za izvedenje ravnopravnosti slov. jezika pred sodnjijami in za nadsodnijo v Ljubljani.

Nemškutarji na spodnjem Štajerskem so se zbalii nameravanega slov. tabora, in nemški poslanci štajerski so jim priredbo „Parteitaga“ odsvetovali. Iz raznih poročil pa se vidi, kakó so hoteli slov. kmete oplachevati, da bi lastni narod zatajili in s „Parteitagovci“ glasovali proti Slovencem. V obče so nemškutarji po trgih in mestih na slov. Štajerskem silno zagrizeni, v Celji imajo umazan listič, o katerim surovo napadajo Slovence. Da, v Celji in v Mariboru imajo že gimnazijalce izrejene po pruskem duhu, in dotična vodje jim ne prepovedujeta, ko se bahajo s prepevanjem pruske pesni „die Wacht am Rhein!“ Lepo je to!

Dr. Glantschnigg, celjski advokat sestavil je rogovilstvenski odbor: „Petitions-Comité Cilli, Briefe an Dr. Eduard Glantschnigg in Cilli“ ter straši ljudi z raztrganjem Štajerske, če mu ne podpišejo, kar hoče. Nemčurjem se more res slaba goditi, da ljudi s takimi bedarijami lovijo. Cela pisarija pa kaže, da še dr. Glantschnigg sam pray ne ume nemški. Vkljub temu pouja ta revni odpadnik slovenskim županom svoj: mit deutschem Gruss! Pamet ga bo težko kedaj srečala. „Sl. Gosp.“

„Kratek navod, kako razumno izrejati sviloprejke.“ Spisal Janez Bolle, vodja c. kr. poskušališča za svilorejo in vinarstvo v Gorici. V Gorici natisnil in založil Paternolli 1882. Takó se bere na zavitku 19 strani v vel. 8 debele knjizice, katera ima zadej še dva velika lista s podobami in načrti, iz katerih se natenko razvidi: 1) „razvitek svilopredke od izvalenja do zapredanja, 2. izreja svilopredke. Poleg tega ima knjizica skoro na vsaki strani po več podob, ki kažejo, kar pojasnjuje berilo z besedami. Razlaganje je prav jasno, preprosto in za tak predmet v nenavadno lepi slovenščini pisano. Knjizico vsem svilorejcem toplo priporočamo.

PRAVILA

katoliško političnega narodnega društva
„Slovenski jez v Brdih“

(Konec.)

Kedar je pri glasovanju na obeh straneh enako število glasov, razsodi on s svojim glasom. On mora z ozirom na §. 14. zapisnike zborov in odborovih sej, kakor tudi vsa društvena pisma podpisati. §. 13. Kedar je predsednik zadržan, opravlja njegovo službo

podpredsednik, kateri prevzame v tem primerljaji vse pravice in dolžnosti predsednikove. §. 14. Tajnik podpira predsednika, vodi društveno manipulacijo, vreduje knjiznico, ter je odgovoren za redno postopnje, on je društveni zapisnikar, s predsednikom vred podpisuje zapisnike in društvena pisma, ter ima pri razpravah, sejah itd. pravico glasovati. §. 15. Blagajnik oskrbuje društveno denarnico in vse, kar je društvenega premoženja, on mora vsake 3 mesece odboru račun podlagati, ter je porok za neupravičene izgube; tudi ima on pri sejah in razpravah pravico glasovati. §. 16. Odbor je občnemu zboru odgovoren za društveno imetje. On zbira in kupuje potrebne časopise, knjige itd.; on skrbi za besede, podučna predavanja in druge veselice (§. 2). — On sprejemlje in imenuje nove društvenike (§. 6.), in ako komu pristop odreče, mu naznani vzroke, ter ima poleg §. 4, 5, 6, 9, in 20 navedenih pravic, pridržano prav revnim društvenikom in zelo od društvenega sedeža oddaljenim udom kakor tudi členom druž. poveskega zbora letnino do polovice znižati. Odbor rešuje vsa po zboru naložena društvena opravila. Toda za veljavnost sklepov morajo biti, razun predsednika in tajnika najmanj 3 odborniki navzoči: Manj važna in nujna opravila odločuje predsednik s tajnikom, mora pa o tem odboru poročati. Odbor določuje predsedniku, kako ima društvo v zunanjih zadevah zastopati.

Odborava naloga je tudi pri veselicah in društvenih zabavah odločevati, koliko naj se vstopnine plača.

Sklepi obveljajo z absolutno večino glasov.

Občni zbor.

§. 17. Redni občni zbor je enkrat v letu in sicer konec upravnega leta, ter se začne s predsednikovim govorom, tajnik priobčuje kratek pregled vseh opravil in stanje družstvenega premoženja. — Občni zbor potem izvoli 3 društvenike, ki pa niso bili preteklega leta odborniki, da pregledajo račune in da potem o istem občnem zboru svojo sodbo naznanijo. On imenuje v zmyslu §. 5 častne ude, voli nov odbor s predsednikom vred (§. 11), tudi sme društvena pravila spremeniti; toda k temu je treba, da je 2/3 pravih društvenikov navzočih.

Vsi sklepi obveljajo z absolutno večino glasov navzočih pravih udov. Pooblastila ne veljajo. Zbor določuje, kako naj odbor z matico gospodarji (§. 4). §. 18. Izvenredni občni zbor se skliče lahko kedar koli in kjer koli v Brdih (c. kr. okrajno glavarstvo Goriško in Gradičansko) več krat v letu, ako nujna opravila taka nanesejo, in da to vsaj 10 društvenikov zahteva (§. 9.)

Sodba.

§. 19. Razprtije, ki bi utegnile nastati med društveniki v društvu, razsojuje za posamične slučaje izbrani odbor treh udov. Vsaka stranka voli enega, predsednik pa imenuje tretjega. Ti si izvole načelnika ter razsodijo po večini glasov.

Izstop.

§. 20. Kdor hoče iz društva iztopiti, mora to odboru naznani vsaj 2 meseca pred koncem navadnega leta in poravnati morebitni dolg. Kdor iztopi v prvi polovici leta, mora pri vsem tem plačati svoj donesek za celo isto leto. Kdor ne plačuje letnine pravilno, (§. 4) sme ga odbor izbrisati iz društva, ter terjati ga po civilni poti za donesek celega istega leta. Odbor ima oblast izključiti iz društva vsacega, 1. ki bi nasprotoval društvenim namepom ali sploh društvu zoprnosti napravlja. 2. ki ne plača letnine v odločnem obroku. §. 21. Društveniki izstopivši iz društva odpovejo se vsem društvenim pravicam.

Razpad.

§. 22. Razpad društva sklene občni zbor, zato klican, z dvema tretjinama društvenikov.

O društvenem premoženju in kako naj se z matico določi, sklene zadnji občni zbor.

V Biljani, dne 1. januarja 1882 leta.

Osnovni odbor.

N. 1973

I.

V zmyslu §. 9 društvene postave od 15. novembra 1867 spričuje se pravni obstanek katoliškega-političnega društva „Slovenskega jez v Brdih“ na podlagi predstojećih pravil.

V Trstu, dne 9. februvarja 1882.

Za c. kr. namestnika L. S. RINALDINI m. p.

Razglas.

Podpisano županstvo naznanja, da je pri Sv. Križi ipavskem stari navaden somenj za živino in (kramo) blago ponedeljek po sv. rešnem Tlesu ponovljen in se boče od zdaj naprej ravno isti dan vsako leto držal. Štantnina za živino je na tri leta prosta.

Županstvo Sv. Križ 18. maja 1882,

F. STANIČ, župan.

Kupčija z dišavino
ANTONA MAZZOLI-JA

V GORICI,
v gosposki ulici (via dei Signori) št. 6.

Tu je dobro preskrbljena zaloga zdravilnih dišavin, kemičnih izdelkov, raznovrstnih rečij za barvarje, smletih barv na olje in suhih, vsakovrstnih čopičev, domačih in tujih lakov (firnežev) za vsako rabo do najfinejše vrste.

Glavna zaloga cementa za počasno in naglo delo, prvih vrst in je, kakor se s poročtvom zagotavlja, za vsakotero delo in po ceni, ki se ne boji nobene konkurence.

Edina zaloga toliko imenitnega strupa za miši in podgane.

Edina zaloga toliko imenitnega laka Vaterpropf-ovega za porabo na kakošni koli tkanini, katere voda potem ne premoči, toliko za dežne plašče, kolikor za vozove itd.

Zaloga žvepla prve vrste za trtno žveplanje, in po preugodnih cenah.

Upajoč, da me slavno občinstvo počasti z obilnimi naročbami, obečujem točno postrežbo z neprekosljivim blagom vsake vrste in se poklanjam z vsem spoštovanjem

ANTON MAZZOLI.

Št. 28

Razglas.

Podpisani cestni odbor naznanja, da bode dne 23. t. m. od 10—12. ure predpoludne oddal po očitni dražbi v hiši gsp. Martina Lenarčiča v najem naredbo enega dela nove skladavne ceste pri Vasi v Rifenbergu, katero delo je cenjeno na znesek od 2251 gl. 39 kr.

Opomba. Kdor bode hotel dražiti, moral bode položiti varstvo (vadum) 10% v denarji ali pa v državnih obligacijah po kurzu.

Načrt, prevdarek, kot tudi dražbeni pogoji so v odborovi uradnji v Rifenbergu na ogled razpostavljeni.

Cestni odbor ajdovskega okraja v Rifenbergu, dne 3. maja 1882.

Lekarnica „Alla Madonna“ v Korminu

Velika zaloga vsakovrstnih zdravil.

FRANZONI-JEVE

sladke pastiljice iz kašja tamarindane. Pomagajo proti nadložnostim v grlu, proti kašlju, hripavosti, pr-

snemi kataru, ugajajo posebno pridigarjem učiteljem in pevcem. Naj se pazi, da je na vsaki škatlji znamenje iznajdca in no vsako škatljico vtisnjeno ime „Franzoni“.

Vsaka škatljica stane 25 kr.

Dobi se tudi v Gorici v lekarnici Pontoni jevi v Raštelu; v Trstu v lekarnici Cignola na Corso.

Pattison-ova vata za protin

najboljši lek zoper

protin in revmatizem

vsakotese vrste, kakor: bolečine v obrazu, vratu in zobeh, protin v glavi rokah in nogah, trganje po udih, bolest v hrbtu in ledjih.

V zavitkih po 70 kr., polovica 40 kr. G. Cristofoletti, lekarnica pri črnem medvedu v Gorici na Travniku pri Škofiji

POZOR!

Božjast. Oni, ki boléhajo zaradi krča ali živcev, in vsi ki se zanimajo za take bolezni in iščejo gotovega zdravila, naj si zaupno priskrbe brošuro dr. Boas-a. Brezplačno in franco jo razpošilja

DR. BOAS
Paris, Avenue Kléber, 10
Champs-Élysées.

Bela Parlagi, prej firma Brachfeld et Wellisch München, zdaj Paris Avenue Wagram, 29 ne razpošiljajo več moje brošure, ker sem jim jo odtegnil.

Darsjeva knjigarna in prodajavnica papirja
JOSIP PALLICH

v Gorici na Travniku št. 9

priporoča svojo bogato zalogo šolskih, molitvenih in raznovrstnih drugih knjig, šolske in pisarniške priprave — vse po najspodobnih cenah.

Čudovite kapljice

Sv. Antona Padovanskega.

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrudovratneše želodčne bolezni. Prav izvrstno vstrezajo zoper hemorojide, proti boleznim na jetrih in na vratih, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mesečnih nadležnostih, zoper Loli tok, božjast, zoper srcopok ter čistijo pokvarjeno kri. One ne preganjajo samo omejenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodejejo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročbe in pošiljavo pa edino v lekarnici Cristofoletti v Gorici, v Trstu v lekarni C. Zanetti in G. B. Rovis. in v lekarni Alla Madonna v Korminu.
Ena steklenica stane 30 novcev.

228/E

Oznanilo.

Ravnateljstvo zastavljavnice (Monte di pietà), vstanovljene po grofu Thurnu, v Gorici naznanja, da bode dne 12. junija 1882 začela javna dražba (kant) nerešenih zastav I. četrt leta 1881 t. j. tistih, ki so bile zastavljene meseca januarja, februarja in marca 1881.

Ravnatelj: Lovisoni.

Bergerjevo medicinsko MILO IZ SMOLE (THEERSEIFE).

Priporočeno po medic. strokovnjakih, rabi se skoro v vsch evropskih državah s sijajnim vspehom proti vsakovrstni nečistosti na polti, posebno proti kroničnim in luskinastim lišajem, hramam, nalezljivim hramam, proti rudečemu nosu. ozebljimi, potanju nog, prhljaju na glavi in bradi. — Bergerjevo milo iz smole ima 40% smole iz lesa, in se bistveno razločuje od vseh drugih smol, ki se prodajajo. — Da se prekanjanju izogneš, zahtevaj določno Bergerjevo milo iz smole in glej na znani zavitek. V dolgih in hudih poltnih boleznih rabi se z vspehom na mestu mila iz smole Bergerjevo med smolnato-žvepleno milo; kdor bi hotel imeti rajši to, naj zahteva edino Bergerjevo smolnato žvepleno milo, ker zunanja ponarejanja so brezvspešni izdelki. — Kot neostro milo iz smole za odstranjenje nečistosti na polti, zoper hlasto na polti in glavi otrok, kakor kot neprekosljivo kosmetično milo za vmiivanje in kopanje za vsakdanje rabo rabi:

Bergerjevo glicerina. milo iz smeje,

ki ima 35% glicerine in je fino perfumano.

Cena za komad vsake vrste 35 kr. z brošuro vred.

Glavni razpošiljavec: lekarnar G. Hell v Opavui
Glavna zaloga za Gorico pri gg. lekarnarji.
F. Cristofoletti (Zanetti) in A. Franzoni.

Temeljita pomoč
vsem, ki so v želodci ali trebuhu bolni.

Ohranjenje zdravja

nezanja se večjim delom na čiščenje in snajenje sokrovice in krvi in na pospeševanje dobrega prebavljenja. Najboljše za to sredstvo je

dr. Roza življenski balzam.

Življenski balzam dr. Rosov odgovarja popolnem vsem tem zahtevam; isti oživi vse prebavanje, nareja zdravo in čisto kri, in truplo dobi svojo prejšnjo moč in zdravje zopet. Odpravlja vse težko prebavanje, oabito gnjus do jedi, kisló riganje, napetost, bljevanje, krč v želodci, zaslinjenost, zlato žilo, preobteženje želodca z jedili itd., je gotovo in dokazano domače sredstvo, ki se je v kratkem zaradi svojega izvrstnega uplivanja obče razširilo.

I velika sklenica 1 gl., pol sklenice 50. kr.
Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštnemu povzetju svote,

Velecenjeni gospod!

S toplo zahvalo Vam naznanjam, da mi je popolnem pomagal Vaš dr. Roza življenski balzam proti 8 mesecev trajajoči bolečini, to je proti stranskemu vjedanju na prsih, zaradi česar sem imel hudo napenjanje in želodčni krč.

Odkar rabim ta lek, sem popolnem zdrav in se dobro počutim, kar se mi prej kljub vseh zdravniški pomoči ni moglo posrečiti. Sprejmite torej moje srčno zahvalo, in priporočam to zdravilo vsem, ki trpé valed enake bolezni.

Trneny Onjezd Josip Tyrl, sodar.

SVARJENJE!

Da se izogno neljubim napakam, zato prosim vse p. n. gg. naročnike, naj povsodi izrečno dr. Rozov življenski balzam iz lekarni B. Fragner-ja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmos, ako so sahtevali samo življenski balzam, in ne izrečno dr. Rosovega življenskega balzama.

Pravi dr. Rozov življenski balzam

dobi se samo v glavnej zalogi izdelovalca B. Fragner-ja, lekarni „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecko dor Spornergasso Nr. 205—3

V GORICI: G. Cristofoletti, lekarničar; G. B. Pontoni, lekarničar. V OGLEJI: Damaso d'Elia. V TRSTU: P. Prendini, lekarničar; G. Foraboschi, lekarničar J. Serravallo. V ZAGREBU: Sigm. Miti-bach lekarničar.

Vse lekarni in večje trgovine z materialnim blagom v Avstro-Ogerskej imajo zalogo tega življenskega balzama.

TAM SE TUDI DOBI:

Pražko domače mazilo
zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Ako se ženam prsa vnajejo, ali strdijo, pri bulah vsake vrste, pri turih, gnojnih tokih, pri črvu v prstu in pri nohtanji, pri zlezah, otoklinah, pri izmaščenji, pri morski (mrtvi) kosti, zoper revmatične otokline in putiko, zoper kronično vnetje v kolenih, roah, v ledji, če si kdo nogo spahne, zoper kurje očesa in potne noge, pri razpokanih rokah, zoper lišaje, zoper otokline po piku mrčesov, zoper tekoče rane, odprte noge, zoper rak in vneto kožo, ni boljšega zdravila, ko to mazilo.

Raba je priprosta; mazilo (žavba) se namaže na platneni robec in se pritisne na bolno stran. Čez 4—6—8—12 ur se naredi nov flaster. — Zaprte bule in otokline se hitro ozdravijo; kjer pa ven tače, potegne mazilo v kratkem vso ognjico na-se, in rano ozdravi. — To mazilo je zato tako dobro, ker hitro pomaga, in ker se po njem rana prej ne zaceli, dokler ni vsa bolna ognjica ven potegnjena. — Tudi zabrani rast divjega mesa in obvaruje pred snetom (črnim prisadom); tudi bolečine to hladilno mazilo potiši. — Odprte in tekoče rane se morajo prej z mlačno vodo miti, potem še le se mazilo nanje prilipi.

Škatljice se dobodo po 25 in 35 kr.

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanealjivejše sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi tudi popolno uže zgubljen sluh. I sklenica I gl. a. v.

Po vjemajočih se sodbah velike vrste imenitnih švicarskih, nemških in avstrijskih prak. zdravnikov in mnogih medicinskih strokovnih listov so se po lekarji Rihardu Brandtu v Schaffhausenu in švicarskih medicinskih zelišč izdelane švicarske kugljice po svojej srečnej sestavi, brez vsacih, telo poškodovajočih tvarin v vseh slučajih, kjer treba nedražestno odprtje narediti, nabran šlez in šolč odstraniti, kri očistiti, kakor tudi ves prebavljalni aparat novo oživiti in okrečiti, kot reelen, gotov, nebolešno vplivajoč, cen zdravilen pripomoček, ki se more vsakemu pripravovati.

Zahtevati se morajo izrečno le lekarja Rih. Brandta švicarske kugljice, ki se dobijo le v kositrenih dozah s 50 kugljicami à m. l.— in v manjših dozah po 15 kugljico à 30 pf. Vsaka škatljica pravih švicarskih kuglic mora imeti gornji etiket, beli švicarski križ na rudečem dnu predstavljajoč in podpis izdelovateljev.

Prospekti, ki med drugim obsejajo tudi mnoge sodbe iz strokovnjaških krogov o njihovem vplivu, se dobijo v doli naznanjenih lekarnah zastoj.

V GORICI: I-karnar J. CRISTOFOLETTI.